

ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДПОЧИНКУ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ НА ПРИКЛАДІ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Українські Карпати характеризуються сприятливими природними умовами для широкого розвитку всіх видів оздоровлення, серед яких найбільш цінними рекреаційними ресурсами є бальнеологічні, а також історико-краєзнавчі. Перспектива розвитку Івано-Франківської області окреслюється як формування туристичного, курортно-рекреаційного центру, регіону інноваційної економіки з комфортним та безпечним життєвим середовищем і високим рівнем соціально-духовного життя [3]. Дитячий туризм включено до туристичних продуктів області.

Функціонування дитячих таборів спрямовано на забезпечення комплексу спеціальних заходів соціального, виховного, медичного, гігієнічного, спортивного характеру, спрямованих на поліпшення та зміцнення фізичного і психологічного стану здоров'я дітей, що здійснюється в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку протягом оздоровчої зміни. Дитячі табори також покликані спрямовувати комплекс спеціальних заходів соціального, виховного, медичного, гігієнічного, спортивного характеру, що забезпечуть протягом відпочинкової зміни організацію дозвілля дітей, відновлення фізичних і психічних функцій дитячого організму, будуть сприяти розвитку духовності та соціальної активності дітей.

Проте кількість дитячих закладів оздоровлення та відпочинку невпинно скорочується. Хоча досвід розвитку дитячого туризму на теренах області в період радянських часів засвідчив зростання за всіма основними показниками: кількістю закладів оздоровлення та відпочиваючих у них, часткою дітей із зарубіжних країн у складі відпочиваючих та шляхами просування продукту на зовнішній і внутрішній ринок [1, с. 226].

Упродовж останніх років спостерігається тенденція до погіршення стану здоров'я дітей з одночасним збереженням незначного обсягу надання їм послуг з оздоровлення та відпочинку. В Івано-Франківській області кількість закладів

оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку, помітно з кожним роком зменшується (табл.1) [2].

Таблиця 1

Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку
(Івано-Франківська область)

Роки	Кількість закладів, одиниць	у них місць, одиниць	Зростання кількості закладів у порівнянні з попереднім роком (%)
2010	768	3862	–
2015	415	3805	–
2016	344	4244	82,89
2017	313	4313	90,99
2018	207	4111	66,13

У 2018 р. спостерігається різке падіння кількості дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку, до 26,95% (в порівнянні до 2010 р.).

В Івано-Франківській області продовжують функціонувати літні дитячі оздоровчі табори, відкриті ще у радянські часи, зокрема Позаміський заклад оздоровлення і відпочинку «Лімниця» (Калуський район), Дитячий заклад санаторного типу «Перлина Карпат» (Долинський район), Позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Опілля» (Рогатинський район), Позаміський заклад оздоровлення та відпочинку «Смерічка» (с. Микуличин Яремчанської міської ради), Дитячий заклад санаторного типу «Сокіл» (Галицький район).

Проаналізуємо кількість дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку, загалом по Україні (табл.2) [2].

Таблиця 2

Дитячі заклади оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку
(Україна)

Роки	Кількість закладів, одиниць	у них місць, тис.одиниць	Зростання кількості закладів у порівнянні з попереднім роком (%)
2010	16646	159	–
2015	9743	113	–
2016	9669	111	99,24
2017	9745	106	100,79
2018	9328	94	95,72

Також, у 2018 р. кількість дитячих закладів оздоровлення та відпочинку загалом по Україні скорочується до 56,04 % в порівнянні з 2010 роком. Тобто, ми бачимо падіння вказаних закладів і загалом по Україні.

В Івано-Франківській області було розроблено «Обласну цільову соціальну програму з оздоровлення та відпочинку дітей на 2016-2020 роки». Згідно даної програми передбачено обсяги та джерела фінансування: на 2020 рік з обласного бюджету на 6530,0 тис. гривень [3].

Необхідно низка заходів для підвищення кількості дітей у дитячих таборах:

- широке інформування батьківської громадськості про мережу літніх дитячих оздоровчих таборів;
- співфінансування частини путівок (інформування батьків);
- фінансування оздоровчої кампанії за рахунок коштів, передбачених у обласному та місцевих бюджетах;
- заходи, спрямовані на якісне літнє оздоровлення та відпочинок дітей;
- наявність у денних таборів послуги «пробний день»;
- наявність унікальних додаткових послуг в дитячому таборі, що буде їх водночас і виокремлювати серед інших тощо.

Більшість закладів перебуває у приватній формі власності і тому керівництво самостійно приймає рішення щодо заходів, спрямованих на підвищення попиту дитячих путівок.

Питання організації відпочинку та оздоровлення дітей є невід'ємною складовою державної політики України. Курортна діяльність має соціальне значення не лише з точки зору задоволення потреб споживачів. Оскільки курортна діяльність можлива лише в межах певної території (курорту), нерідко курортні заклади створюються на територіях, де інша економічна діяльність неможлива. Отже, такі заклади формують пропозицію на ринку робочої сили в межах територіальних анклавів (регіональних кластерів).

Розглянуто кількість дитячих закладів оздоровлення та відпочинку, які працювали влітку в Івано-Франківській області та Україні за 2010-2018 роки, що показало негативну їх динаміку. Проте необхідно приймати рішення для підвищення попиту та пропозиції послуг дитячих закладів з оздоровлення та відпочинку.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Чорна Л.В. Інноваційні підходи до організації літнього дитячого оздоровлення. Карпатський край. 2015. № 1-2. С. 225-230.
2. Державна служба статистики України. URI: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/10/zb_oddz.pdf (дата звернення: 16.03.2020).
3. Стратегія розвитку Івано-Франківської області на період до 2020 року. URI: <http://www.if.gov.ua/page/19310> (дата звернення: 14.03.2020).